

## BORKA ÉS AZ ÜCSÖRGŐ BANYA

Minden mese úgy kezdődik, hogy valakit valahogy hívnak, Zöld Péternek, Erős Pistának vagy egyébnek. Ha sikerült elneveznünk azt, akiről mesélünk, a papír szép lassan megtelik vele. Itt egy ugrabugra szempár. Ott egy fintorgós orrocska. Egy tornázó száj. Nini, hát ez Borka! Hát persze, Borka – ugrál, mint a bolha. Rengeteg a dolga. Dalolós a toroka. Orra nem uborka. Aki akarja, sorolhatja reggeltől estig. Meg estétől reggelig.

Borkának egészen különös szeme volt. Nem csillagszem, mint a mesebeli juhásznak, nem is mindent látó, mint a mesebeli királylánynak, aki a Nap háta mögött is meglelte Zöld Pétert, hanem kibolyhosító szeme volt. Amire csak ránézett, az kibolyhosodott, kipuffosodott. Borka egész fákat húzigált ki a szemével egy aszfalton sodródó, apró magból. Egy rongyos áruházi nejlonzacskóból pedig kövér zsákra való aranykincset gömbölyített.

Egy szem kavicsból kőpalotát szaporított. A palota ablakán mélylila függönyök: ezeket Borka egy fakó plakát fodraiból kerekítette. Piros pöttyös páncélú, dagi katonák őrizték a kapukat, a plakáton ugyanis épp egy katicabogár kapaszkodott. Hangyaszolgák hozták-vitték a szebbnél szebb ruhakölteményeket, épp olyanok, mint amilyenek az aszfaltra kicsurgó gusztustalanságok körül nyüzsögtek. Csak épp rop-pant csinos selyem egyenruhát viseltek. A ruhaköltemények pedig azért kellettek, mert a kastély termében a királykisasszony, méghozzá maga a híres-nevezetes Ücsörgő Banya cicomázkodott! A Banya szépségének

hétszer hetedhét földön nem volt párja. Sorra hozatta és vitette a ruhákat, mert a mélyzöld tafota túl szomorkás, az égkék bársony túl nehéz, a piros tüll túl vékony, az aranybrokát pedig kövérít. Így zajlott az öltözködés a kavicskastélyban, valahol túl az Ambulancián, miközben Borka csíkos harisnyás, félcipős lába szökdécselt a Pepita utcán. Mármost joggal kérdezitek, honnan bolyhosodott elő ez a furcsa nevű királykisasszony. Merthogy Banyának tituláljanak egy világszépséget, olyat az öregapám se hallott soha!

No, az úgy volt, hogy a Pepita utca egyik csücskén, a sarokház beszögellésében homorodott egy alkalmas kis fülke. Borka nézte-nézegette óvodába menet, óvodából jövet, és arra jutott, hogy ez a jóforma kuckó megfelelő lenne arra az esetre, ha megmérgeződne a szüleiére, és világgá menne. El is képzelte már magának, hogyan pakolászná szét a holmiját. Lakályos kis kuckót bolyhosított magának, és az tetszett benne a legjobban, hogy új otthonából szemmel tarthatná az egész járdán járó világot.

Ami a legkevésbé tetszett, pontosabban a legkevésbé sem tetszett neki, az a rettentő büdösség volt, mely ebből a zugból áradt. A kutyák-macskák ugyanis rákaptak, hogy oda végezzék a kisebbfajta dolgukat, és ezek a jószágok mennél többször használnak vécének egy bizonyos helyet, annál többen járnak oda. Úgyhogy egészen barátságtalan zug lett ez, pedig Borka úgy kinézte már magának.

Egy szép napon csíkoslábú lánykánkat (nem, nem zebra, csak néha átkel a zebrán!) meglepetés érte: a Pepita utcába, a Pepita utcának is éppen erre a szegletére, új lakó költözött. Borka csípőre tett kézzel, homlokát ráncolva cövekelt le a beugró előtt, míg aztán az anyukája odébb nem vonszolta, halkan győzködve őt, hogy így báméskodni egyáltalán nem illik.

Elmagyarázta, hogy a betolakodó, aki Borka titkos rejtekhelyére költözött, olyan igazi „volt egyszer egy szegény asszony”, csak ép-

pen ez nem mese. A ráncai valódiak, és nem keni ránckrémmel őket, a rongyai ugyancsak valódiak, és azért gyűr maga alá annyi kartonpapírt, mert nincs más matraca. Képzelve csak el Borka, milyen lehet sárban-fagyban az utcán dideregni, Borka mamájának megszakad a szíve ezért a néniért. Borka nem árulta el, hogy neki a pompás kis utcai kuckójáért szakad meg a szíve, mert most már mivé legyen, ha életfontosságúan világgá kell mennie, árnyas erdő nem nyújt neki rejteket, barlang mélye nem bújtatja, jaj, én kedves édesanyám, idegenné lett a világ. Borka könnyei széles, kövér Ücsörgő Banyává bolyhosították szép és karesú anyukáját.

Borka ugyanis így keresztelte el a szegény asszonyt, és jövet-menet mindig szemügyre vette a szundikáló, kukából halászott ételmaradékokat eszegető, kukából horgászott újságot bogarászó, kukából pecázott ruhákat próbálgató Ücsörgő Banyát. Néha a nem mesebeli szegény asszony hült helyét látta csak, és Borka fejében hirtelen kibolyhosodott az az üres utcasarok, gondolatban hazaszaladt, magára szedett egy csomó vénséges ruhát, és lefeküdt az Ücsörgő Banya helyére. A Banya aztán megjönne, ő meg alvást színlelné, és félig lehunyt szemhéja alól látná, hogy a szegény asszony elámul, majd elszontyolodva baktat új helyet keresni magának.

Egészen megsajnálta volna, mert Borka alapvetően jószívű lány, de egyszer hallotta a Banyát a seprút lóbáló házmesterrel veszekedni, és a szegény asszony kivörösödött, nagyon kevés foggal kiabált. Borka anyukája meggyorsította a lépteit, mert kislányok jobb, ha nem hallanak ilyesmit, ő felnőtt létére is csak szégyenkezik. Azóta Borka mindig ijedten pislantott a Banya felé, és látta a szája körül vattacukrosan híznit azt a sok rikácsolást. Ahogy hidegebbek lettek a reggelek, kiváló gomolyagokat lehetett lehelni a levegőbe, ezzel Borka is kísérletezett. Az ilyen puffokból hol jegesmedve, hol albínó nyuszi, hol fehér kígyó bontakozik elő.



Borka mostanában kevesebbet foglalkozott az... Ücsörgő Banyával, sőt a titkos kuckó sem igazán foglalkoztatta. Fejét mindinkább betöltötte a Pálmalevél! Ropogós tésztából páros angyalszárny formájúra hajlítgatott, fényes cukormázzal befuttatott, csodás édesség az... A Pepita Cuki kirakatában mindennap új és új Pálmalevél csillogott, Borka pedig minden áldott reggel megkérdezte, ugye, ma van december negyedik? Szülei azt felelték, hogy nem ma van, még egy párat kell aludni, nem lehet folyton édességet eszegetni, majd a neved napján, édes Borkám! Borka szíve szerint máris indult volna világgá, hiszen tudja jól, hogy anyukája csak odalépne az utcán a falhoz, betolná az aranybetűs kártyáját, kihúzná a kék meg piros pénzeket, és azokért annyi Pálmalevelet hozhatna el a boltból, hogy tetőtől talpig beborítanák Borkát. Ehelyett ki kellett várni azt a soha el nem érkező, nyamvadt névnapot, amely végül mégis érkezett! A reggeli válasz egyszer csak az lett, hogy ugorj, bolha, gyerünk, Borka, vár a Pálmalevél... Borka lábára magától röppent fel a csíkos harisnya és a bundás cipő! Kisvártatva lánykánk az utcán ugrabugrált, kezében a Pálmalevél, amely szőke napfénykoronát sikerített maga köré. Borka úgy látta, még az Ücsörgő Banya is ámulva odanéz, épphogy meg nem vakul a ragyogástól.

Ekkor történt a hiba. Az aszfalt hibája volt az egész. Borka óvodába menet, óvodából jövet mindig megpiszkálta bundás cipője orrával ezt a felkunkorodó aszfalthibát. A hiba leginkább egy krokodil vagy orrszarvú rücskös orrához hasonlított, most fel is ágaskodott, mint egy rücskös orrú krokodil vagy orrszarvú, és megbotlasztotta Borka bundás cipőjét. Ekkor a pótolhatatlan Pálmalevél, mintha valóban páros angyalszárny lenne, kiröppent a kezéből a járda kellős közepére, és darabokra tört. Borka hiába kapdosott utána, anyukája már vonszolta is tovább, pfuj, még csak az hiányzik, földről fölenni azt a sok mocskos bacilust, Borka megbetegszik, ágyban fekszik, köhög-prüszköl naphosszat!

Borka visszanézve látta, amint az Ücsörgő Banya éppen a szájába tömködi az egész Pálmalevelet, eszi a bacilusokat, és majd megbetegszik, ágyban fekszik, köhög-prüszköl naphosszat, de cseppet sem bánja. Előszökkenő könnyein keresztül megpillantotta a világszép Ücsörgő Banya királykisasszonyt, ahogy apró fogaival finnyásan harap egyet-egyet a vakító porcelántányéron elébe hordott süteményekből, és el-elfintorítja bájos arcockáját, amelyért megőrülnek a királyfiak. És valahonnan messziről hallotta, hogy gyere, kicsim, veszünk egy másik Pálmalevelet, legalább jutott valami jó annak a szegény néninek, hátha őt is Borbálának hívják, és akkor ez pont ajándék.